

I.

Zpráva o situaci v oblasti migrace ke dni 30. září 2017

Tento materiál byl vytvořen Ministerstvem vnitra v rámci plnění usnesení vlády ze dne 19. dubna 2017 č. 294, kterým se mění usnesení ze dne 29. července 2015 č. 621, o Strategii migrační politiky České republiky a Komunikační strategii České republiky k migraci, ve znění usnesení vlády ze dne 12. října 2015 č. 824 a usnesení vlády ze dne 24. srpna 2016 č. 735. Členům vlády je zpráva předkládána každých 30 dní a poskytuje jim aktuální informace vztahující se k období uplynulému od předložení poslední zprávy.

1. Situace v České republice

Pokračující migrační vlna se i v září 2017 vyhýbá České republice, na jejímž území jsou ve spojitosti s migrační krizí zjišťováni pouze jedinci či malé skupiny migrantů.

V období od 1. do 30. září 2017 bylo v České republice evidováno celkem 112 žádostí o mezinárodní ochranu. Nejvíce žádostí o mezinárodní ochranu podali státní příslušníci **Ukrajiny**, konkrétně **26 žádostí**. Dalšími v pořadí byli žadatelé z **Arménie (14) Gruzie (14), Ázerbájdžánu (8) a Vietnamu (8)**.

V rámci tranzitní nelegální migrace bylo od počátku posílených opatření vyhlášených dne 17. června 2015 do konce sledovaného období zjištěno **3 905 osob**. V období od 1. do 30. září 2017 bylo zjištěno **9 případů tranzitní nelegální migrace**. Mezi zjištěné jedince patřili občané **Iráku (6), Mali (1), Maroka (1) a Kosova (1)**. K 6 zjištěním došlo v Praze, ke 2 v Jihomoravském kraji a k 1 v Ústeckém kraji. Ve sledovaném období byly mezi příchozími zjištěny 2 děti do 15 let a žádná žena. Cílem všech 9 zjištěných osob bylo Německo.

V zařízeních pro zajištění cizinců pobývalo k 30. září 2017 celkem 59 osob. V ZZC Bělá Jezová byly k tomuto datu zajištěny 2 osoby, v ZZC Vyšší Lhoty 13 osob a v ZZC Balková 44 osob. Mezi hlavní zajištěné státní příslušnosti v českých ZZC momentálně patří **občané Ukrajiny (27), Vietnamu (7), Iráku (4), Moldavska (4) a Nigérie (3)**. V současné době se v českých ZZC nachází 2 ženy (ZZC Bělá Jezová).

2. Situace v Evropské unii

Řecko a vývoj na západo-balkánské migrační trase

Od začátku roku do 30. září 2017 byl zaznamenán příchod celkem 19 542 osob (statistika IOM) **do Řecka**. Situaci na západo-balkánské trase se především díky společnému prohlášení členů Evropské rady a tureckého premiéra z 18. března 2016, ale také faktickému uzavření průchodnosti makedonsko-řecké hranice, podařilo stabilizovat a z velké části tak zamezit nekontrolovanému pohybu migrantů podél této trasy dále do EU. **Čísla příchodů do Řecka sice v posledních dnech vykazují určitý nárůst**, na který upozornil i řecký ministr vnitra ve svém dopise adresovaném svým protějškům a komisaři EU pro migraci, **trvalý trend ale v tomto ohledu doposud výsledován nebyl**.

I po roce a půl se tak prohlášení EU-Turecko nadále těší obecné podpoře a plní svůj ultimátní účel. Situaci lze však i nadále považovat za potenciálně kritickou, zejména s přihlédnutím na několik křehkých faktorů technického i politického rázu, jako např. zhoršení bilaterálních vztahů Turecka s několika členskými státy EU (zejména Nizozemskem, Rakouskem a Německem); zintenzivnění tlaku Evropského parlamentu na suspendování společného prohlášení (vydaný posudek poslanců politických skupin Greens/EFA, S&D, GUE/NGL a ALDE); celková protievropská rétorika tureckých ústavních činitelů, atd. Co se týče technických překážek, problematické a neefektivní i nadále zůstává provádění schématu 1:1, zejména navracení osob z řeckých ostrovů zpět do Turecka. K 29. září 2017 bylo **navráceno pouhých 1 336 osob** (z toho pouze 204 Syřanů a 8 osob bez státní příslušnosti ze Sýrie; většina z nich se však následně rozhodla

pro dobrovolný návrat), avšak **do EU bylo přesídleno již 10 095 syrských uprchlíků** (nejvíce do Německa (3 325) a Nizozemska (2 277)). Společné prohlášení přitom předpokládá, že EU z Turecka přesídlí jednoho Syřana za jednoho vráceného Syřana, který přicestoval nelegálně na Egejské ostrovy. K přesídlování členské státy využívají primárně své dosud nesplněné závazky, jež učinily 20. července 2015 (aktuálně zbývá přesídlit do EU na základě tohoto schématu cca 5 300 uprchlíků, pro ČR je to 348 osob), případně nevyužitou relokační kvótu – 54 000 osob (pro ČR se jedná o 1 281 osob).

Z celkového příslibu 3 mld. EUR již Evropská komise v rámci **nástroje pro uprchlíky v Turecku** alokovala 2.9 mld. EUR pro období 2016-2017 (celkem bylo odsouhlaseno 48 projektů v hodnotě přes 1.6 mil EUR; do současné doby bylo vyplaceno okolo 811 mil. EUR).

Uzavření západo-balkánské trasy, neefektivita navracení migrantů a celková nefunkčnost relokací **vytváří trvalý tlak na Řecko**, které dle statistik na svém území hostí přes 62 000 migrantů. Situace je kritická především na řeckých ostrovech, kde k **29. září 2017 pobývalo 13 327 osob při kapacitě pouhých 7 000 míst**. I přes snahu řeckých úřadů zavést opatření s cílem posílit infrastrukturu a rozšířit jednotlivá zařízení, celková kapacita stále zůstává nedostatečnou a problematická bezpečnostní situace především na ostrovech i nadále přetrvává. Situaci výrazněji nepřispívají ani řeckými úřady autorizované přesuny žadatelů o azyl a uprchlíků z ostrovů na pevninu. Klíčovými opatřeními i nadále zůstávají zejména urychlení vyřizování azylových žádostí a navýšení počtu rozhodnutí odvolacích komisí, kdy by priorita měla být dána zejména odvoláním osob umístěných na ostrovech, aby došlo k pružnému a rychlému provádění návratů do Turecka dle schématu 1:1. Vedle efektivnějšího rozhodování řecké administrativy je nezbytným předpokladem též navýšení kapacit pro zajištění provedení návratu či účinné využívání prostředků EU, které byly Řecku alokovány. **Dne 27. července 2017 Komise oznámila novou finanční podporu Řecku v hodnotě 209 mil EUR, ta by se nicméně měla zaměřovat na posílení ubytovacích kapacit pouze na pevnině.**

V důsledku uzavření řecko-makedonské hranice a prohlášení EU-Turecko došlo též **ke zvýšenému migračnímu tlaku na hranici Turecka s Bulharskem**, kterému je pod hlavičkou Frontex/EBCG poskytována posílená pomoc při dohledu nad státními hranicemi a země dosáhla i na navýšení finanční pomoci Evropské komise pro krizové situace. Finanční prostředky by měly směřovat zejména do vylepšení podmínek v přijímacích zařízeních v zemi a na asistenci migrujících dětí. Migračním tlakem je též silně zasaženo **Srbsko**, jehož limitovaná národní administrativa velice těžko čelí náporu migrantů na svém území. Dle oficiálních informací se sice počet migrantů v zemi snižuje, Srbsko nicméně nadále hostí přes 4000 osob, kterým posílené opatření na hranicích s Maďarskem a Chorvatskem zabraňuje pokračovat dále na sever do členských států EU. Ve snaze řešit situaci srbská administrativa již přikročila k přemísťování osob z hlavního města, ale i od severních hranic s Chorvatskem a Maďarskem, do zařízení na jihu země. Situace v **Makedonii** je i nadále stabilní. V posledních měsících byl však vysledován trend zpětného navracení osob ze Srbska přes Makedonii do Řecka, kdy hlavními důvody jsou právě ztížené podmínky pro pokračování dále na sever nelegálními cestami. S ohledem na potřebu posílené ochrany hranic zahájila EU se Srbskem a Makedonií vyjednávání o možnosti působení misí Frontex/EBCG na jejich území (dle doporučení Rady ze dne 23. června dostala Komise mandát na vyjednání těchto dohod též s Albánií, Bosnou a Hercegovinou a Černou Horou).

Itálie a vývoj na centrální středomořské trase

Zatímco rok 2016 se na východní středomořské trase nesl v duchu mohutného poklesu příchodů, **situaci na centrální středomořské trase** (s Itálií jako vstupním bodem) se vyřešit stále nepodařilo. Trasa tak zůstává nadále velice aktivní. Statistiky za září vykazují, po zpomalení v prázdninových měsících, opět zvýšený příliv nelegálních migrantů. V září 2017 přicestovalo do Itálie 6 284 nelegálních migrantů, což znamená významný nárůst v meziměsíčním srovnání, neboť v srpnu 2017 bylo zaznamenáno 3 914 nových příjezdů. Ve srovnání meziročním se naopak jedná o významný pokles, neboť v září 2016 do Itálie připlulo 16 975 nelegálních migrantů. **Celkově byl od počátku roku k 30. září zaznamenán příchod již 105 806 osob** (statistika IOM), což je o 20 % méně, než za stejné období loňského roku. Příčin letního poklesu je několik: předně začátek spolupráce Itálie s libyjskou pobřežní stráží a zavedení opatření, jež regulují činnost neziskových organizací ve Středozemním moři, dále zhoršení povětrnostních podmínek ve Středozemním moři a ozbrojené střety nepřátelských milicí u libyjského města Sabráta, které je hlavním výchozím bodem nelegálních migrantů směřujících do Evropy.

Smíšené migrační toky jsou na této trase složeny jinak než v případě východo-středomořské trasy - drtivá většina migrantů, kteří podají žádost o mezinárodní ochranu, nesplňuje podmínky pro její udělení.¹ Jedním z hlavních důvodů zvýšené míry zneužívání této trasy k nelegální migraci do EU v poslední době je patrně posílené námořní operace (SAR - *search and rescue*) nevládních organizací u severoafrického pobřeží, které motivují převaděče vysílat na moře více migrantů se zárukou jejich záchranu a převozu na evropskou pevninu, konkrétně do Itálie, ale i **neschopnost EU a jejích členských států vrátet do zemí původu (nebo tranzitu) nelegální migranty**.² EU a italská vláda v návaznosti na kritický vývoj a neutichající příliv migrantů reagovaly přijetím několik urgentních opatření sledující potřebu snížit příliv nelegálních migrantů na co nejnižší úroveň.

Italský premiér Gentiloni na počátku února podepsal se svým libyjským protějškem Sarrádžem **memorandum o porozumění v oblasti boje proti nelegální migraci, obchodování s lidmi a převaděčství**, v němž se obě strany zavázaly k posílení spolupráce při kontrole námořních hranic, a dochází též ke snahám vlády hlouběji spolupracovat s kmeny na jihu země. Po nedávném bilaterálním jednání Sarrádže s Gentiloni z 26. července 2017 odsouhlasila italská vláda vyslání svého námořnictva do libyjských vod v boji proti převaděčství. Důležitým krokem se též stalo přijetí **tzv. kodexu chování** nevládních organizací, který stanovil přesná pravidla pro působení jejich plavidel při záchranných operacích. Dokument vytvořený Itálií za přispění Evropské komise byl představen na konci července a zapříčinil dokonce přerušování aktivit několika organizací, které italská prokuratura či agentura Frontex často označovaly za podporovatele pašeráckého businessu.

Okamžitým unijním opatřením se stala i **tzv. Maltská deklarace** a její implementační plán, jakožto výsledek neformálního summitu Evropské rady z února 2017, ve které lídři EU28 představili vodítka pro další práci a načrtli prioritní akce ve

¹ Hlavní národnosti představují občané Nigérie, Bangladéše, Guiney, Pobřeží slonoviny a Gambie.

² Evropská komise na začátku března 2017 vydala revidovaný akční plán k návratům, kde vyzývá k potřebnému zefektivnění návratové politiky, a doporučení k efektivnější realizaci návratů implementací směrnice 2008/115/ES. Celková míra realizovaných návratů oproti vydaným rozhodnutím v EU je velmi nízká – po odečtení realizovaných návratů do západo-balkánských států se pohybuje na 27 %.

vztahu k Libyi (posílení podpory libyjské pobřežní stráže; vytvoření dalšího úsilí na rozbití operačního modelu převaděčů; podpora místních komunit v Libyi; opatření ke zlepšení přijímacích kapacit a podmínek pro migranty v Libyi; pomoc při snižování tlaku na jižních hranicích; prohloubení migračního dialogu a spolupráce se sousedními zeměmi; apod.). Svůj příspěvek do debaty vložila i Evropská komise, když na začátku července představila **akční plán na podporu Itálie, snížení tlaku podél centrální středomořské trasy a zvýšení solidarity**, který shrnuje několik doporučení pro Itálii, členské státy a její agentury. Celkový výstup z dvou výše zmíněných dokumentů zapracovalo poté EE PRES do svého **implementačního plánu pro centrální Středomoří**, který rozpracovává jednotlivé cíle Maltské deklarace a Akčního plánu s větším důrazem i na postupy přijaté hlouběji na africkém kontinentě.

Jednotlivá dlouhodobá opatření k řešení situace v centrálním Středomoří vycházející z Evropského programu pro migraci (květen 2015) podpořeného Vallettským summitem k migraci (listopad 2015) jsou prosazována též prostřednictvím tzv. **Partnerského rámce se třetími zeměmi** (červen 2016), který předpokládá posílenou spolupráci s relevantními třetími zeměmi, kdy právě otázka migrace je vymezena jako ústřední téma dialogu. Evropská služba pro vnější činnost ve spolupráci s Komisí a za přispění členských států v současné době provádí tzv. kompakty s pěti prioritními zeměmi (Niger, Nigérie, Mali, Senegal, Etiopie), avšak k posílení spolupráce a monitoring situace probíhá i ve vztahu k dalším migračně relevantním třetím zemím. Evropská komise doposud představila pět hodnotících zpráv tohoto snažení, ve kterých lze identifikovat pouze omezené výsledky, zejména ve vztahu k posílení spolupráce třetích zemí na návratech, kdy např. v případě Senegalu nebo Mali se prosazení návratů pohybuje stále pod hranicí 10%.

Španělsko a vývoj na západní středomořské trase

Počet migrantů příchozích do Španělska skrz západní středomořskou trasu a africké enklávy Ceuta a Melilla prudce stoupá. Od počátku roku do 30. září 2017 se dostalo nelegálně na španělské území přes Středozevní moře celkem **11 861 migrantů**, což představuje 50% nárůst v porovnání se stejným obdobím roku 2016. Dle oficiálních statistik Frontex/EBCG migranti pocházejí především z Pobřeží slonoviny, Guinei, Gambie, Maroka, Sýrie a Alžírsko, což znamená určitou duplikaci národností s centrální středomořskou trasou. Příliv osob do Španělska je v současné době nejrychleji rostoucí v rámci celé EU.

Černomořská migrační trasa

V souvislosti s posílenou kontrolou hlavních migračních tras do Evropy se pašeráci pro cestu do Evropy snaží využívat i další méně frekventované trasy. Tou stále více aktivní se stává ta z Turecka do Rumunska přes Černé moře. Pobřežní stráž v srpnu zastavila dvě lodě z celkem 162 uprchlíky, posílení přílivu s několika záchyty bylo poté zaznamenáno v průběhu září. **Za prvních sedm měsíců letošního roku podle údajů pohraniční stráže bylo zadrženo 2 800 osob, které vstoupily do země nelegálně. To je pětkrát více než ve stejném období loni a čísla i nadále rostou. Většina osob využívající tuto trasu pochází z Iráku a Sýrie.**

Snahy o reformu společného systému/Legislativní návrhy

S cílem **reformovat** (dle Evropské komise aktuálně nefunkční) **společný evropský azylový systém** (SEAS) vydala Komise dne 4. května 2016 návrhy novely

dublinkého nařízení, nařízení k databázi EURODAC a návrh nařízení posilujícího mandát Evropského podpůrného azylového úřadu (EASO). Následně v červenci Komise představila, tzv. druhý azylový balíček, kde mj. navrhla legislativu ustavující společný rámec EU pro přesídlování a představila tři legislativní návrhy, které mají posílit integraci azylových pravidel. Komise navrhla nahradit směrnici o azylovém řízení a kvalifikační směrnici nařízeními. Dále hodlá provést revizi směrnice o podmínkách přijímání žadatelů o azyl. Jednotlivé návrhy se nacházejí v různých stádiích projednávání, kdy mandátu pro zahájení diskuse s Evropským parlamentem (EP) bylo dosaženo v případě kvalifikačního nařízení (částečný obecný přístup z července 2017), nařízení o Eurodacu (v červenci 2017 schválen rozšířený obecný přístup). V případě posílení agentury EASO na Agenturu EU pro otázky azylu CRP II v červnu 2017 potvrdil dosažení kompromisu ve vyjednávání s EP a v současné době probíhá dialog s cílem ujasnit jednotlivé části textu. Ostatní návrhy jsou diskutovány na pracovní úrovni Rady.

Návrh revize **obsahuje pro řadu ČS problematické aspekty, mj. mechanismy, které předpokládají povinné, stálé přerozdělování migrantů** (dublinké nařízení). Ve snaze najít konsensus napříč členskými státy na podobě nového systému již SK PRES představilo návrh na vytvoření tzv. flexibilní solidarity, která byla dále rozpracována MT PRES. Názorový rozkol však stále přetrvává i za současného EE PRES, které ve snaze odblokovat diskusi v současné době dokončuje bilaterální jednání se všemi členskými státy ve snaze najít kompromisní přijatelné řešení. Výsledek jejich snažení by měl být představen na jedné z nadcházejících Rad JHA. . Kontroverzi také vyvolávají **návrhy na posílení kompetencí EU na úkor členských států**.

Součástí reformovaného systému mají být také opatření týkající se ochrany vnějších hranic EU. Schválený nový mandát **Evropské pohraniční a pobřežní strážě** (*European Border and Coast Guard - EBCG*) z 6. října 2016, který se postupně daří implementovat v praxi (vytvoření týmu rychlého nasazení složeného z 1 500 osob, operabilita návratových týmů, apod.), by měl dále doplnit v současné době projednávaný **systém vstupu a výstupu** (v červenci 2017 bylo dosaženo kompromisního znění v rámci vyjednávání s Evropským parlamentem), **systém EU pro cestovní informace a povolení – ETIAS** (obecný přístup Rady byl schválen dne 9. června) a v prosinci 2016 představený návrh reformy **Schengenského informačního systému – SIS** (projednáváno na pracovní skupině Rady).. Důležitým aspektem ochrany vnějších hranic by se též měla stát revize **Schengenského hraničního kodexu** (SBC). Aplikace nově schválené novely kodexu (od 7. dubna) zavazuje všechny státy k systematickým kontrolám na vnějších schengenských hranicích, a to včetně občanů EU (v případě výrazného ohrožení plynulosti dopravy, budou moci země provádět jen cílené kontroly).

Dne 27. září EK představila vyhodnocení Evropského programu pro migraci z roku 2015 a navrhla několik navazujících kroků do budoucna. Důraz je kladen na dokončení reformy společného evropského azylového systému (zejména projednání Dublinkého systému), pokračování v dobrovolných relokacích, návrh na přesídlení 50 000 osob (hlavně z Turecka, Jordánska, Libanonu a zemí podél centrální středomořské trasy), apel na otevírání kanálů pro legální migraci, posílení návratů či vnější dimenzi migrace.

Důležitá setkání

Dne 14. září 2017 se v Bruselu uskutečnilo mimořádné zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci (část vnitřní věci), které bylo zasvěceno aktuální situaci a nezbytným opatřením v problematice migrace a boji proti terorismu. Delegaci ČR vedla náměstkyně ministra vnitra

Monika Pálková. Diskuse k migraci odrážela především aktuální vývoj na centrální středomořské trase, kdy napříč ministry rezonovalo uvítání dosažených výsledků za pomoci užšího zapojení Libye a podpora dalších kroků k udržení stávajícího stavu.

Kontroly na vnitřních schengenských hranicích

Členské země EU odsouhlasily 11. května prodloužení dočasné ochrany na některých úsecích vnitřních hranicí schengenského prostoru o dalšího půl roku, až do 11. listopadu 2017. Přijaly tak příslušný návrh Evropské komise, který se týká Německa, Rakouska, Švédska, Dánska a přidruženého Norska, které zavedly kontroly kvůli současné migrační krizi a bez nynějšího rozhodnutí by s nimi musely přestat. Dočasné znovuzavedení hraničních kontrol aplikuje též Francie z důvodu přetrvávající teroristické hrozby (do 31. října 2017).

V návaznosti na dlouhotrvající dočasné zavedení ochrany vnitřních schengenských hranic Komise již vydala doporučení, která vyzývají členské státy, aby efektivněji využívaly již existující policejní pravomoci namísto hraničních kontrol. Zřejmým cílem Komise je vyhnout se stavu, kdy po uplynutí legislativou předvídaných maximálních lhůt pro znovuzavedení budou státy provádět kontroly mimo předvídaný právní rámec. Jednotlivá doporučení směřují např. k zintenzivnění policejních kontrol na celém území, využívat moderní technologie pro monitoring dopravy, posílení přeshraniční spolupráce (společné hlídky, společná centra), další investice do technologií, efektivní využívání readmisních dohod, atd.

Dne 27. září EK též představila návrh úpravy Schengenského hraničního kodexu, který upravuje možnosti znovuzavedení kontrol na vnitřních schengenských hranicích. Komise tím reagovala na nárůst provádění takovýchto kontrol v posledních dvou letech, které státy opodstatňovaly především nárůstem sekundárních pohybů nelegálních migrantů a spojených bezpečnostních hrozeb. Skupina dotčených států (Německo, Dánsko, Rakousko, Norsko a Francie) již dne 5. září zaslala Komisi návrh na úpravu článků Kodexu, kde volala zejména po prodloužení časových omezení těchto kontrol, načež Slovinsko reagovalo dopisem snažícím se do návrhu vnést dostatečné záruky, aby těchto kontrol nebylo do budoucna zneužíváno. Návrh Komise je do značné míry kompromisem těchto dvou pozic.

3. Relokace a přesídlování

S ohledem na zhoršení bezpečnostní situace v EU a na celkovou dysfunkčnost relokačního systému, rozhodla vláda ČR dne 5. června 2017 o pozastavení přesídlovacího a relokačního programu.

3. 1. Přesídlování

V červenci 2015 se ČR dobrovolně zapojila do Evropského přesídlovacího schématu. Do výše uvedeného závazku byly **započítány 4 rodiny nemocných syrských dětí** (celkem 20 osob) přesídlené z Jordánska v rámci **přesídlovacího programu**, který vláda schválila v lednu 2015, a **32 osob přesídlených z Libanonu v rámci přesídlovacího programu Nadačního fondu Generace 21**. V rámci tohoto programu bylo humanitárně přijato celkem 89 osob, ale jen 32 z nich bylo přesídleno ze třetích zemí. **Celkem ČR v rámci svého dobrovolného závazku vycházejícího z Evropského přesídlovacího schématu přesídlila 52 osob.**

3.2. Relokace v rámci dočasných opatření ve prospěch Itálie a Řecka

Lhůta pro registraci do relokačního programu skončila 26. září 2017. Členské státy ale mohou v relokacích pokračovat na dobrovolné bázi.

Komise již od jara 2017 postupně zvyšuje nátlak na větší zapojení členských států (převážně Rakousko a státy Visegradské čtyřky) do relokování a důrazněji upozorňuje na právní kroky, které by mohla proti členským státům neplnícím relokační rozhodnutí ze září 2015 uplatnit. Dne 14. června 2017 Komise oficiálně zahájila řízení o porušení smlouvy (tzv. *infringement*) formálním upozorněním zaslaným České republice, Maďarsku a Polsku. Implementace relokací nicméně jak z Itálie, tak z Řecka stále vážne a samotná realizace se prokazuje býti nefunkční. **K 1. říjnu 2017 bylo celkově relokováno 29 630 osob z Řecka a Itálie**, což představuje zhruba 28 % úspěšnost v naplnění celkové relokační kvóty 106 000 osob. **Z Řecka** bylo ke dni 1. října 2017 relokováno celkem **20 362 osob**. V období od 4. 9. do 1. 10. 2017 došlo k relokaci 1 118 osob, z toho 391 do Německa, 227 do Švédska, 143 do Francie, 85 do Nizozemska 84 do Švýcarska, 65 do Irska, 56 do Portugalska, 45 do Švýcarska, 21 do Belgie a 1 do Rumunska. **Z Itálie** bylo ke dni 1. října 2017 relokováno celkem **9 268 osob**. V období od 4. 9. - 1. 10. 2017 došlo k relokaci 865 osob, a to 291 do Švédska, 236 do Německa, 94 do Nizozemska, 50 do Švýcarska, 48 do Lucemburska, 47 do Francie, 40 do Belgie, 24 do Finska, 22 do Španělska a 13 na Kypr.

ČR by měla dle svých dobrovolných a povinných závazků vycházejících ze dvou Rozhodnutí Rady EU ze září 2015 **relokovat celkem 2 691 osob** z Řecka a Itálie. **Na své území přijala 12 Syřanů z Řecka.**

3.3. Implementace konceptu hotspots v Itálii a Řecku a plány na posílení azylových systémů těchto zemí

Aktuálně jsou v Itálii oficiálně funkční 4 hotspoty (Lampedusa, Pozzallo, Trapani a Taranto); Řecko v současnosti disponuje 5 funkčními hotspoty (Chios, Lesbos, Leros, Samos a Kos).

Účelem hotspotů by mělo být komplexní zajištění procedur ve vztahu k cizincům nelegálně vstupujícím na území EU od registrace až po zahájení příslušných kroků v souvislosti s legalizací či ukončením pobytu, k dnešnímu dni se však nepodařilo zcela aplikovat. V souvislosti s prohlášením EU – TR se významně posílila úloha hotspotů v Řecku – ty nyní slouží jako zajišťovací uzavřená centra, ze kterých by měli být všichni migranti vraceni zpět do Turecka. Zároveň má však každý z těchto cizinců právo požádat o mezinárodní ochranu. V případě podání žádosti je následně v rámci hotspotu ověřována přípustnost či oprávněnost žádosti. Cizincům je povolen pohyb mimo hotspot, avšak po dobu probíhajícího řízení není (až na stanovené výjimky) povoleno opustit území ostrova.

Důležitou roli při implementaci konceptu hotspots v Itálii a Řecku zaujímá Evropský podpurný azylový úřad (EASO), jež poskytuje asistenci zejména ve věci relokačního procesu a implementace prohlášení EU-Turecko. V souvislosti s uvedenými aktivitami EASO mimo jiné zajišťuje vysílání národních expertů za účelem podpory a asistence státním úřadům zemí zasažených migrační krizí. Asistence v oblasti relokačního procesu je omezena od 26. září 2017, kdy vypršela stanovená lhůta pro účast v relokačním programu. Prozatím bude docházet pouze k registracím osob, kterým byly sňaty otisky prstů nejpozději k uvedenému datu. Aktivity EASO v Itálii se nyní

zaměří především na dublinské případy a podporu při registraci žádostí o mezinárodní ochranu v Itálii.

Česká republika považuje koncept hotspotů za důležitý aspekt řešení migrační krize a aktivně podporuje činnosti EASO v Itálii i Řecku. Od roku 2015 bylo realizováno celkem 70 vyslání českých expertů za účelem podpory aktivit EASO (35 do Itálie a 35 do Řecka). Aktuálně působí čtyři národní experti ČR v Itálii; zároveň byli do Itálie nominováni další 3 experti MV ČR, jejichž činnost bude zahájena v průběhu října 2017.

4. Integrace a komunikace

4.1. Státní integrační program (SIP)

Existence Státního integračního programu (SIP) pro osoby s udělenou mezinárodní ochranou v roce 2016 a v letech následujících s platností od 1. ledna 2016 má právní oporu v § 68 až 70 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

Ministerstvo vnitra dne 16. ledna 2017 předložilo vládě nové Usnesení o změně usnesení vlády ze dne 20. listopadu 2015 č. 954, o státním integračním programu pro osoby s udělenou mezinárodní ochranou v roce 2016 a v letech následujících. Vláda schválila Usnesení č. 36 ze dne 16. ledna 2017. Ministerstvo vnitra zajistí funkci generálního poskytovatele integračních služeb v roce 2017 a v letech následujících. V roce 2017 poskytuje integrační služby Správa uprchlických zařízení ministerstva (SUZ).

V roce 2016 vstoupilo do SIP 510 oprávněných osob, mezi nimiž byli nejvíce zastoupeni státní příslušníci Ukrajiny, Sýrie, Iráku a Kuby. Od 1. 1. 2017 dále podalo žádost do SIP 88 osob s udělenou mezinárodní ochranou.

4.2. Analýza nálad veřejnosti a komunikační aktivity

V souvislosti s aktuální migrační situací probíhá pravidelné informování ve všech oblastech, souvisejících s problematikou migrace. Informační aktivity jsou cíleně zaměřeny na mediální výstupy – TV, rozhlas, noviny, časopisy, propagační materiály.